

СОЦИЈАЛНИ И ПОЛИТИЧКИ ЗАХТЕВИ

Хлебна побуна

Од почетка Великог рата до 1917. године запослена жена у Русији просечно је проводила до 40 сати недељно у редовима за хлеб.

На Међународни дан жена, 23. фебруар (8. март по Јулијанском календару) 1917. године жене - раднице, домаћице, девојке и супруге, интелектуалке и суфражеткиње, започеле су тзв. "хлебну побуну" у Петрограду! Револутиране стањем у држави, а пре свега због угрожености породице - дугим, често и бескорисним чекањем на хлеб испред пекара и жељом за успостављање мира, изашле су на улицу. Демонстрирале су и марширале кроз радничке четврти града, позивајући мушкарце из фабрика да им се придруже. Тражиле су - "Мир, Слободу, Хлеб"! Тога дана се око сто хиљада људи окупило у центру Петрограда, а у следећа три-четири дана "хлебна побуна" се проширила читавим градом. Тако су у Петрограду, исцрпљене ратом, бригом за породицу и глађу, првенствено храбре жене кроз своју "хлебну побуну" довеле до Фебруарске револуције.

Петроград, 1917.

Договор жена о штрајку, Лондон 1914.

Желимо крај рата

Своју одлучност у свакодневној борби за одржање породице и социјална права посебно су показале жене раднице из урбаних средина.

Како се рат продужавао тако су и њихови протести за успостављањем мира јачали, посебно у немачким, аустријским, италијанским и руским градовима. Супруге немачких војника из Хамбурга, протестујући на улицама у августу 1916. године, написале су захтев Сенату града за подршку мировном споразуму:

«Желимо да имамо мужеве и синове, да се врате из рата, не желимо више да гладују. Желимо праведнију расподелу хране, посебно за сиромашне који живе у немачким градовима».

Оснивачка скупштина Женске међународне лиге за мир и слободу

Жене у панталонама

Жене су у Првом светском рату први пут у историји добиле могућност да равноправно са мушкарцима манифестују своју снажну вољу, интелект и дух.

Велики рат је из основа променио друштвену улогу британских жена. Традиционалне мушке "оазе", као што су пабови, посећују младе жене, које, на ужас конзервативних мушкарца, почињу да носе и панталоне. Традиционални кругови се буне, све је више новинских чланака који осуђују овакво понашање и појаву пијанства код жена ("ladette culture").

Покрет "Хлеб и руже"

Лоша економска ситуација у Италији покренула је незадовољство код радника, пре свега код жена (покрет "Хлеб и руже" - Il pane e le rose), које од 1916. године креће у масовне протесте. Средином августа 1917. године у претежно радничком граду Торину у десет сати ујутро све пекаре и радње биле су затворене. Хлеба нигде није било!

У неким фабрикама биле су формиране "женске комисије", које одлазе у Градску кућу на преговоре. Економски захтеви, као што је повећање плата, допуњују се политичким, пре свега захтевом за заустављање рата. Штрајк је, у међувремену, постао општи и веома успешан.

Жене, посебно раднице из фабрика памука, дувана и млинова налазе се у првим редовима са јасним паролана - "Ми желимо мир!", "Доле топови!" Ујутро 23. августа почео је генерални штрајк. Власт је 24. августа наредила полицији и војсци да пуцају на демонстранте и долази до великог броја жртава. Све се трагично завршава 26. августа репресијом и хапшењима.

За стални мир

Женска међународна лига за мир и слободу (WILPF) своју оснивачку скупштину одржала је у Хагу (Холандија) 1915. године. Лига окупља жене различитих политичких ставова и филозофских и религиозних одређења са циљем борбе против узрока рата и за стални мир, као и против угњетавања и експлоатације жена. Женска међународна лига за мир и слободу данас има националне секције у 37 земаља.

